

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII-A - CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL
SENTINȚA CIVILĂ NR. 1306
Ședința publică de la 11 aprilie 2013
Curtea constituită din :
PREȘEDINTE - MIRELA DANCIU
GREFIER - ELENA SĂFTESCU

Pe rol se află soluționarea acțiunii în contencios administrativ promovată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII, în contradictoriu cu pârâta SÎRBU (fostă GHEORGHE) ALEXANDRINA, având ca obiect *constatarea calității de lucrător/ colaborator al securității*.

La apelul nominal făcut în ședință publică, se prezintă reclamantul CNSAS prin consilier juridic [REDACTAT] cu delegație de reprezentare pe care o depune la dosar și pârâta Sîrbu (fostă Gheorghe) Alexandrina prin avocat [REDACTAT] cu împuternicire avocațială la dosar -fila 11.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, după care:

Având cuvântul, reprezentantul reclamantului depune în ședință publică un set de înscrisuri reprezentând practică judiciară.

Nemaifiind cereri prealabile de formulat sau excepții de invocat, instanța acordă cuvântul pe propunere de probe.

Având cuvântul, reprezentantul reclamantului solicită încuviințarea probei cu înscrisurile aflate la dosarul cauzei.

Apărătorul pârâtei solicită încuviințarea probei cu înscrisurile de la dosar.

În temeiul art. 167 Cpr.civ., instanța urmează a încuviința proba cu înscrisuri ca fiind concludentă, pertinentă și utilă soluționării cererii

Nemaifiind cereri de formulat, probe de încuviințat sau excepții de invocat, instanța consideră cercetarea judecătorească încheiată și acordă cuvântul în cadrul dezbaterilor asupra fondului cauzei.

Având cuvântul, reprezentantul reclamantului solicită admiterea acțiunii așa cum a formulată și constatarea calității de lucrător în ceea ce privește pârâta Sîrbu (fostă Gheorghe) Alexandrina fiind îndeplinite cumulativ condițiile prevăzute de art. 2 lit. a din OUG nr. 24/2008.

Având cuvântul, apărătorul pârâtei solicită respingerea acțiunii, învederând faptul că cea de-a doua condiție prevăzută de art. 2 din OUG nr. 24/2008, respectiv desfășurarea de activități care să îngrădească drepturi și libertăți fundamentale ale omului, presupune săvârșirea de fapte prevăzute de legea penală, condiție pentru admisibilitatea căreia reclamantul trebuia să depună în susținere o hotărâre penală irevocabilă care să stabilească faptul că pârâta în cauză a săvârșit astfel de fapte penale. Or, în cauza de față, pârâta nu este vinovată de săvârșirea unei astfel de fapte, iar în lipsa unei hotărâri penale irevocabile prin care să i se ateste vinovăția penală nu poate fi acuzată că a încălcat drepturi și libertăți cetățenești. Totodată, învederează faptul că pârâta a desfășurat activități în cadrul Securității, principala activitate fiind prevenirea de fapte care ar fi putut să aducă atingere siguranței naționale, iar potrivit art. 53 din Constituția României, dar și în baza dispozițiilor art. 8 alin. 2 din Convenția CEDO, era permisă desfășurarea de activități pentru a se descoperi fapte împotriva securității naționale, siguranței publice, apărării ordinii și prevenirii faptelor penale, în acest scop fiind întreprinse acțiunile coordonate de pârâta. Pentru aceste motive și pentru cele expuse pe larg în întâmpinare, solicită respingerea acțiunii formulate de către CNSAS ca neîntemeiată.

În temeiul art. 150 C.pr.civ., Curtea declară dezbaterile închise și reține cauza în pronunțare.

CURTEA,

Deliberând asupra cauzei civile de față, constată următoarele:

Prin cererea înregistrată pe rolul Curții de Apel București - Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal sub numărul 405/2/2013 la data de 18.01.2013, reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a chemat în judecată pe pârâta Sîrbu (fostă Gheorghe) Alexandrina, solicitând să se constate calitatea de lucrător al Securității a pârâtei.

În motivarea cererii, reclamantul a arătat, în esență, că prin cererile nr. P10384/10/09.09.2010 și P10808/10/15.11.2010, adresate C.N.S.A.S. de către domnul [REDACTAT] și [REDACTAT] se solicită verificarea sub aspectul constatării calității de lucrător al Securității pentru ofițerii sau subofițerii care au contribuit la instrumentarea dosarelor fond informativ nr. I 258324 (vol. 2, f. 229, 230 și 234) și I 258595 (vol. 3, f. 9; voi. 6, f. 49, 53, 54), dosare în care pârâta a întocmit documente. De asemenea, s-a arătat că în cauză sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 2 lit. a) din OUG nr. 24/2008, pârâta având calitatea de ofițer, respectiv gradul de locotenent major în cadrul Direcției III, Serviciul 1 (1958) și de căpitan în cadrul aceleiași direcții (1968), iar acțiunile sale în această calitate a încălcat dreptul la viață privată al persoanelor urmărite. În acest sens, reclamantul a arătat că încălcarea dreptului la viață privată s-a produs în momentul în care Securitatea, cu sprijinul pârâtei, a pătruns în intimitatea persoanelor urmărite, fără acordul acestora și fără ca ei să afle că, ulterior, informații privitoare la intențiile, preocupările și viața lor de zi cu zi ajungeau să fie cunoscute, în amănunt, de către o autoritate represivă a fostului regim. De asemenea, violarea acestui drept s-a produs prin toate celelalte măsuri la care pârâta a recurs în activitatea sa de lucrător al fostei Securități.

În drept, cererea a fost întemeiată pe dispozițiile art. 1 alin. 7 și alin. 8, art. 2 lit. a, art. 8 lit. a, art. 11 alin. 1 din OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, coroborate cu art. 27 alin. 1 și alin. 5, art. 35 alin. 5 lit. a din Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.S.A.S., adoptat prin Hotărârea Colegiului C.N.S.A.S. nr. 2/2008, și art. 112 C.pr.civ.

În dovedire, reclamantul a depus un set de înscrisuri, în copie.

Pârâta, legal citat, a depus **întâmpinare**, prin care a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată.

În motivare, pârâta a arătat că și-a desfășurat activitatea într-o instituție a statului din acea perioadă, în limite atât de legalitate, cât și de moralitate, iar activitățile pe care le-a întreprins nu au dus la încălcări de drepturi sau libertăți fundamentale.

Pârâta a menționat că a dirijat rețeaua informativă în cazul urmăririi a două persoane ca urmare a sarcinilor trasate de către superiori, pe care în calitate de militar era obligată să le ducă la îndeplinire, în caz contrar riscând sancțiuni aspre. De asemenea, s-a precizat că metodele utilizate sunt practic aceleași cu cele folosite de Securitate, cu excepția celor apărute în urma progresului tehnologic, precum și faptul că participarea la procesul de instruire a surselor nu implică un aspect negativ, de vreme ce scopul era reprezentat de asigurarea ordinii publice și garantarea siguranței naționale.

Pârâta a arătat că nu a săvârșit niciun fel de abuz, nu a operat niciun interogatoriu, nu a reținut sau arestat pe nimeni, iar activitățile desfășurate vizau doar culegerea de informații în scopul prevenirii de infracțiuni care ar fi putut aduce atingere statului din vremea respectivă de către elemente extremiste care au făcut parte din organizația legionară, elemente care acționau în clandestinitate împotriva siguranței naționale după scoaterea în afara legii a acestui partid extremist.

Susținerile reclamantei, potrivit cărora încălcarea dreptului la viață privată s-a produs în momentul în care Securitatea a pătruns în intimitatea persoanelor urmărite, fără acordul acestora, au fost apreciate ca neîntemeiate, întrucât, dacă s-ar cere acordul celor urmăriți, nu s-ar

mai putea preveni nici un atac la adresa siguranței statului. Operațiunile de filaj și culegere de informații nu se pot desfășura decât în secret, deci implicit fără acordul celor vizați.

Afirmația că, prin aceste operațiuni, care se desfășurau conform legii din perioada respectivă, se încălca dreptul la viața privată este eronată, întrucât este cunoscut faptul că interesul național, general, primează în fața interesului personal, iar în anumite situații libertățile individuale pot fi restrânse, fapt care este consemnat chiar și în art. 53 din Constituție, dar și în art. 8 al. 2 din Convenției CEDO.

Pârâta a mai arătat că nu a fost condamnată penal pentru nicio infracțiune privind lipsirea de libertate în mod abuziv, restrângerea de drepturi în mod ilegal sau alte asemenea infracțiuni care ar putea avea relevanță pentru situația de fapt. Or, pentru a se reține că a încălcat drepturi și libertăți fundamentale ale omului, trebuia dovedit că a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală, pentru care a fost condamnată printr-o hotărâre penală irevocabilă, condiții ce nu sunt îndeplinite în cauză.

În drept, au fost invocate dispozițiile art. 115 C.pr.civ., art. 53 din Constituție, art. 8 al. 2 din Convenția CEDO și art. 2 lit. a din OUG 24/2008.

La data de 14.03.2013 reclamantul a depus la dosarul cauzei Nota de constatare DI/I/2516/31.10.2012 întocmită de CNSAS și actele menționate în cuprinsul cererii de chemare în judecată.

Analizând actele și lucrările dosarului, Curtea apreciază acțiunea ca fiind întemeiată urmând a fi admisă ca atare, pentru următoarele considerente:

Mai întâi, Curtea consideră necesar a efectua câteva aprecieri cu caracter general, de natură să evidențieze rațiunea adoptării legislației privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, precum și consecințele hotărârilor judecătorești pronunțate în urma parcurgerii procedurilor prevăzute de O.U.G. nr. 24/2008, aprobată cu modificări prin Legea nr. 293/2008.

În acest sens, trebuie observat că în preambulul O.U.G. nr. 24/2008, aprobată cu modificări, se relevă că „în perioada de dictatură comunistă, cuprinsă între 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, puterea comunistă a exercitat, în special prin organele securității statului, parte a poliției politice, o permanentă teroare împotriva cetățenilor țării, drepturilor și libertăților lor fundamentale”.

Din analiza preambulului și a prevederilor OUG nr. 24/2008, rezultă fără echivoc, că rațiunea adoptării acestui act normativ derivă din necesitatea cunoașterii de către membrii unei societăți postcomuniste a fostului regim totalitar, depășirii nivelului organizatoric, intelectual și moral impus de un sistem caracterizat prin structuri și moduri de gândire inadecvate, respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale, creării unei culturi politice autentice și a unei societăți civilizate, verificării a posteriori a comportamentului persoanelor care în prezent, candidează pentru sau, după caz, ocupă demnități ori funcții publice (aflându-se în situația de a fi garanții Constituției și ai democrației) sau dețin titluri care implică o dimensiune morală primordială, legea neavând un scop punitiv și neinstituind o responsabilitate penală a celor în privința cărora se va constata că au fost lucrători sau colaboratori ai Securității.

Sub aspectul care interesează în cauză, OUG nr. 24/2008 urmărește scopul de deconspirare, indicat în preambul, a persoanelor care au contribuit la instrumentarea dosarului întocmit de Securitate sau au efectuat activitățile prevăzute de actul normativ, prin consemnarea publică - publicarea în Monitorul Oficial al României Partea a III-a, și punerea la dispoziția mijloacelor de informare în masă de către reclamantul C.N.S.A.S., în temeiul art. 12 alin. 1 din ordonanță, a celor care ocupă demnitățile sau funcțiile enumerate în art. 3, precum și a celor care își manifestă intenția de a candida pentru alegerea sau numirea în aceste demnități sau funcții publice, actul normativ antrenând doar eventuale consecințe de ordin moral în privința celor care au încălcat drepturile și libertățile fundamentale ale altora în perioada dictaturii comuniste.

Prin urmare, rolul instanței investite cu soluționarea unei acțiuni în constatarea calității de lucrător sau, după caz, colaborator al Securității, nu este acela de a stabili vinovații, de a aplica pedepse și de a le individualiza, instanța nerealizând o justiție retributivă, ci de a verifica, pe baza copiilor certificate de pe documentele aflate în arhiva reclamantului C.N.S.A.S. și eventual, a altor probe, întrunirea cumulativă a condițiilor prevăzute de lege pentru existența calității în discuție, rațiunea legii și rolul instanței fiind în acord cu principiile stabilite prin jurisprudența C.E.D.O. ca expresie a celor mai înalte idei despre justiție și echitate (a se vedea hotărârea de Mare Cameră pronunțată la data de 16.03.2006 în cauza Zdanoka contra Letoniei; decizia de inadmisibilitate din 22.11.2001 în cauza Knauth contra Germaniei).

Dispozițiile art. 2 lit. a din O.U.G. nr. 24/2008 definesc noțiunea de lucrător al Securității ca fiind „*orice persoană care, având calitatea de ofițer sau de subofițer al Securității sau al Miliției cu atribuții pe linie de Securitate, inclusiv de ofițer acoperit, în perioada 1945 - 1989, a desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului*”.

Din cuprinsul acestei prevederi legale, rezultă că pentru a se putea reține calitatea invocată, trebuie îndeplinite următoarele condiții:

1. *Persoana să aibă calitatea de ofițer, inclusiv acoperit, sau subofițer al Securității în perioada 1945-1989.*

În cauza de față, pârâta a avut gradul de locotenent major, respectiv de căpitan în cadrul Direcției III, Serviciul 1, împrejurare ce nu a fost contestată de aceasta, rezultând astfel îndeplinirea primei condiții.

2. *În calitatea menționată la punctul 1, persoana să fi desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului.*

Și această condiție este evident asigurată în cauză, prin acțiunile expuse pe larg în cererea de chemare în judecată.

Așa cum se poate observa, toate măsurile întreprinse sau încuviințate de către pârâtă au încălcat flagrant drepturi și libertăți fundamentale ale omului garantate prin legile în vigoare și la acea dată, acțiunile întreprinse de pârâtă presupunând grave imixtiuni în viața privată.

Având în vedere soluția de principiu din 11 iunie 2012 a Plenului judecătorilor Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție (potrivit căreia, „în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1 alin. 7 din OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, verificarea calității de lucrător al Securității poate fi realizată numai cu privire la ofițerii sau subofițerii care au contribuit la instrumentarea dosarului de urmărire a persoanei care a formulat cererea de verificare, iar nu și cu privire la ofițerii sau subofițerii care au contribuit la instrumentarea dosarelor altor persoane care nu au formulat cerere de verificare în temeiul dispozițiilor respective”), instanța se va raporta în soluționarea prezentei cauze la informațiile cuprinse în dosarele nr. I 258324 având ca titular pe [redacted], în legătură cu care a fost formulată cererea nr. P10384/10/09.09.2010 (f. 21) de către domnul [redacted] și nr. I 258595 având ca titular pe [redacted], în legătură cu care a fost formulată cererea nr. P10808/10/15.11.2010 (f. 22) de către doamna [redacted] prin care s-a solicitat verificarea, sub aspectul constatării calității de lucrători ai Securității, pentru ofițerii sau subofițerii care au contribuit la instrumentarea dosarelor respective.

Astfel, în cadrul dosarului informativ nr. I 258324, a fost urmărit informativ [redacted] de către Direcția a III-a întrucât „în perioada 1960-1962, în timp ce a funcționat la seminarul teologic, a avut unele manifestări dușmănoase la adresa regimului nostru și a învățaturii marxist-leniniste”, dosarul de urmărire fiind închis în anul 1965. După această dată Direcția a III-a constată că [redacted] „nu mai are manifestări dușmănoase, însă este nemulțumit de situația sa profesională și pentru aceasta face uz de diferite relații în vederea obținerii unei catedre universitare”, motiv pentru care este inclus în evidența pasivă. Din 1967 este urmărit informativ de către Direcția a II-a, ca „suspect de activitate de spionaj în favoarea RFG”, fiind semnalat ca relație a lui [redacted], originar din România, trimis în 1945 la munca de reconstrucție a U.R.S.S., stabilit în R.F.G., șeful redacției române a postului de radio

„DEUTCHLAND FUNK” din R.F.G. Acțiunea de urmărire care avea ca scop „să stabilească natura relațiilor dintre sus-numitul și ziaristul vest german [redacted], a fost închisă de către Direcția a III-a în 1969, constatându-se că acesta „nu desfășoară activitate dușmănoasă împotriva statului nostru și că relațiile dintre el și [redacted] sunt relații de rudenie”.

În nota ofițerului la Nota informativă a sursei Camelia din data de 01.11.1968, pârâta a menționat că „(...) Informatoarea are sarcina de a-l căuta și vizita la locul de muncă pe acesta și a perpetua legăturile în vederea cunoașterii poziției și a legăturilor prezente. (f. 47)”.

De asemenea, titularul dosarului nr. I 258595, [redacted] de profesie avocat, fost membru P.N.Ț., arestat și condamnat în 1948 a fost urmărit „pentru legăturile ce le-a purtat cu străinătatea”, fiind eliberat în 1952, din 11.11.1954 a fost urmărit de Direcția Regională de Securitate București, pentru „legături cu o serie de elemente suspecte printre care și călugări”, care vin la domiciliul acestuia, „stau până la ore târzii de noapte” și cu care poartă discuții „cu caracter suspect”, concluzionându-se că „aceste elemente duc acțiune subversivă pe linie legionară”.

În nota ofițerului la Nota informativă a sursei „TANIA” din data de 30.07.1958, redactată dactilo și semnată olograf de pârâtă, aceasta a menționat: „[redacted] este urmărit informativ de [redacted]. Agentă a fost instruită să urmărească cine îl vizitează pe [redacted] și să mențină legături cu soția acestuia pentru a-i cunoaște manifestările prezente.” (f. 58). În nota ofițerului la Nota informativă a sursei „TANIA”, din data de 08.08.1958, redactată dactilo și semnată olograf de pârâtă, aceasta a menționat: „(...) Agentă a fost instruită să discute mai des cu [redacted] probleme privind politica internă și internațională prezentă, pentru a-i cunoaște manifestările. De asemenea, să urmărească cine îi va vizita la domiciliu în această perioadă. În cazul când [redacted] va pleca la Poiana Țapului, se va comunica telefonic acest lucru. Întâlnirea viitoare a fost fixată pentru 15 august 1958 ora 11.00. Până la acea dată urmând să ia legătura și cu [redacted] soția lui [redacted] urmărit pe linia Serv. 4” (f. 62).

În nota ofițerului la Nota informativă a sursei „TANIA”, din data de 15.08.1958, redactată și semnată dactilo de pârâtă, aceasta a menționat că: „(...) Agentă a fost instruită ca prin fiul lui [redacted] să stabilească locul unde a plecat acesta și cu ce scop. Întâlnirea următoare a fost fixată pentru ziua de 20 august a.c.” (f. 61).

În nota ofițerului la Nota informativă a sursei „TANIA”, din data de 10.10.1958, redactată dactilo și semnată olograf de pârâtă, se menționează: „(...) Agentă a fost instruită să urmărească îndeaproape manifestările și legăturile pe care le va avea [redacted] în această perioadă și să caute să discute mai mult cu fiica acestuia în legătură cu ceea ce știe fratele [redacted] despre tatăl ei, [redacted].” (f. 60).

Prin raportare la aceste note, Curtea constată că măsurile dispuse de pârâtă, contrar celor arătate prin întâmpinare, au avut ca scop, în esență, depistarea poziției ostile sau a atitudinii dușmănoase a celor urmăriți față de politica partidului comunist și a „orânduirii sociale din țara noastră”, a opiniilor și afirmațiilor cu caracter politic ale acestora, a relațiilor cu cetățeni străini sau români plecați în străinătate, iar nu a unor aspecte care ar fi putut viza siguranța națională sau prevenirea săvârșirii unor infracțiuni contra statului și a economiei naționale, astfel cum s-a apărut pârâatul.

Prin măsurile dispuse, pârâta a desfășurat activități specifice mecanismului de supraveghere polițienească extrem de intrusiv în viața privată a celor urmăriți și a realizat o încălcare nelegitimă și disproporționată a dreptului la viață privată. Toate aceste acțiuni ale pârâtei constituie activități prin care s-au suprimat/îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului, fără a se urmări un scop legitim și fără a se păstra un raport just de proporționalitate, contrar celor susținute de pârât prin întâmpinare.

Astfel, pârâta a arătat prin întâmpinarea depusă la dosar că activitatea sa a avut loc în temeiul și cu respectarea legilor în vigoare la acel moment (Codul penal, Decretul nr. 130/1972 și nr. 400/1981, Legea nr. 23/1971), având un scop legitim (acela al prevenirii săvârșirii de infracțiuni contra statului și economiei naționale) și fiind proporționale (din moment ce

activitatea sa nu ajungea la cunoștința persoanei vizate care nu a suferit restrângeri ale drepturilor sau libertăților fundamentale).

Or, instanța constată că, în mod evident, măsurile dispuse de pârâtă, în calitate de ofițer de securitate, nu urmăreau un scop legitim, și anume acela invocat de prevenire a săvârșirii de infracțiuni contra statului și economiei naționale, în cauză pârâta nefăcând dovada că persoanele urmărite ar fi fost cercetate sau condamnate pentru o astfel de infracțiune. De altfel, prin instrucțiunile pe care le dădea surselor sale, pârâta viza mai degrabă obținerea de informații compromițătoare despre acestea, din domeniul vieții lor private și profesionale, al întâlnirilor și contactelor pe care persoanele urmărite le avea și a ideilor pe care le exprima în diverse ocazii.

Nu în ultimul rând, instanța observă că, din modalitatea de reglementare instituită prin art. 2 lit. a) din OUG nr. 24/2008 („lucrător al Securității - orice persoană care, având calitatea de ofițer sau de subofițer al Securității sau al Miliției cu atribuții pe linie de Securitate, inclusiv ofițer acoperit, în perioada 1945 - 1989, a desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului), pentru constatarea calității de lucrător al Securității, nu este necesar ca persoana să fi fost condamnată pentru săvârșirea unei infracțiuni în legătură cu drepturile și libertățile fundamentale ale omului, ci este suficient să se constate că, în concret, activitățile desfășurate în această calitate au avut ca efect suprimarea sau îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Față de aceste considerente, având în vedere că în cauză sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 2 lit. a din OUG nr. 24/2008 pentru a se constata calitatea pârâtei de lucrător al Securității, instanța va admite prezenta acțiune.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE:**

Admite cererea formulată de către reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII**, cu sediul în București, str. Matei Basarab nr. 55-57, sector 3, în contradictoriu cu pârâta **SÎRBU (fostă GHEORGHE) ALEXANDRINA**, cu domiciliul în București, [REDACTED], sector 5.

Constată că pârâta a avut calitatea de lucrător al Securității.

Cu drept de recurs în termen de 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință publică azi, 11 aprilie 2013.

PRESEDINTE
Mircea Danciu

CONFORM CU
ORIGINALUL

GREFIER
Elena Săftescu